

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

489Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 17ΗΣ ΚΑΙ 18ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής»

[COM(2012) 722 final]

(2013/C 198/05)

Εισηγητής: ο κ. **Petru Sorin DANDEA**

Στις 12 Μαρτίου 2013 και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

«Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο - Σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής»

COM(2012) 722 final.

Το ειδικευμένο τμήμα "Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή", στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 4 Απριλίου 2013.

Κατά την 489η σύνοδο ολομέλειας, της 17ης και 18ης Απριλίου 2013 (συνεδρίαση της 17ης Απριλίου 2013), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 169 ψήφους υπέρ και 1 κατά.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ συνηγορεί υπέρ του σχεδίου της Επιτροπής και υποστηρίζει τις προσπάθειές της που αφορούν την εξεύρεση συγκεκριμένων λύσεων για τον περιορισμό της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής. Θα επιτευχθεί πραγματική πρόοδος μόνο αν τα κράτη μέλη δώσουν περισσότερη προσοχή στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των φορολογικών υπηρεσιών, διαθέτοντας επαρκείς ανθρώπινους και δημοσιονομικούς πόρους και εξασφαλίζοντας τον καλύτερο συντονισμό τους.

1.2 Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο να συμπεριλάβουν τα θέματα της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης και στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, και να εφαρμόσουν συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα πραγματοποιηθεί πρόοδος ως προς την πληρωμή και την είσπραξη των φόρων, ότι οι εν λόγω φόροι θα γίνουν πιο ισότιμοι, ότι θα βελτιωθεί η ανακατανομή του πλούτου και ότι θα αντιμετωπιστεί καλύτερα η φτώχεια.

1.3 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής να καταρτιστεί "μαύρη λίστα" με τα κράτη που λειτουργούν ως φορολογικοί

παράδεισοι και δεν συμμορφώνονται προς τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης στον τομέα της φορολογίας. Ζητά δε να καθοριστούν κοινά κριτήρια σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τον εντοπισμό αυτών των κρατών, προκειμένου η εφαρμογή να μην γίνεται αποσπασματικά σε εθνικό επίπεδο. Κρίνεται σκόπιμο η εγγραφή στη "μαύρη λίστα" να μην περιορίζεται σε τρίτες χώρες, αλλά να αφορά και τα εδάφη ή τις δικαιοδοσίες που ανήκουν σε κράτη μέλη, καθώς και στις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητα σε αυτές τις ζώνες.

1.4 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να συμπληρώσει τις προτάσεις σχετικά με την εγγραφή σε "μαύρη λίστα" με κυρώσεις για τις επιχειρήσεις. Οι κυρώσεις θα μπορούσαν να παράδειγμα να συνίστανται στον αποκλεισμό των εν λόγω επιχειρήσεων από δημόσιες συμβάσεις, χρηματοδότηση από την ΕΕ ή κρατικές ενισχύσεις.

1.5 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι ο επιθετικός φορολογικός σχεδιασμός, στο μέτρο που προκαλεί τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και ως εκ τούτου υποχρεώνει τα κράτη μέλη να αυξήσουν τους φόρους, αποτελεί αφ' εαυτού αντιδεδοντολογική πρακτική που έχει

σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και προκαλεί στρεβλώσεις στα φορολογικά συστήματα για τους φορολογούμενους από άποψη ισοτιμίας. Δεδομένης της πολυπλοκότητας του φαινομένου, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστούν οι προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τον γενικό κανόνα αντιμετώπισης των καταχρήσεων και τον ορισμό των τεχνητών διμερών ρυθμίσεων, προκειμένου να μπορούν να εφαρμοστούν εύκολα από όλα τα κράτη μέλη.

1.6 Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει τη σημασία των προσαρτημάτων που έχει καταβάλει η Επιτροπή για να διαπραγματευτεί συμφωνίες σχετικά με τη χρηστή διακυβέρνηση σε ό,τι αφορά τη φορολογία με τις γειτονικές χώρες της ΕΕ. Συνιστά στο Συμβούλιο να αναθέσει στην Επιτροπή τη διεξαγωγή αυτών των διαπραγματεύσεων, καθώς αυτά τα μέσα μπορεί να φανούν ιδιαίτερα χρήσιμα για την αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής.

1.7 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν το έργο της απλούστευσης και της εναρμόνισης του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Ένα απλουστευμένο και πιο εναρμονισμένο κανονιστικό πλαίσιο στον φορολογικό τομέα, που μπορεί να εξασφαλίσει δίκαιη φορολόγηση και συμπληρώνεται από σύγχρονα ηλεκτρονικά εργαλεία επαλήθευσης, ελέγχου και ανταλλαγής δεδομένων, θα μπορούσε να μειώσει αισθητά τις δυνατότητες φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής.

1.8 Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αποτρέψουν τα κράτη μέλη από τη διατήρηση μεγάλων διαφορών μεταξύ τους σε ό,τι αφορά τα επίπεδα άμεσης ή έμμεσης φορολόγησης, οι οποίες ευνοούν τον φορολογικό ανταγωνισμό.

1.9 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την απόφαση της Επιτροπής να εξετάσει τη δυνατότητα εισαγωγής ενός ευρωπαϊκού συστήματος ΑΦΜ (ΤΙΝ). Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει το αίτημα, το οποίο απηύθυνε στα κράτη μέλη σε πολλές γνωμοδοτήσεις της, για εναρμόνιση του συστήματος έμμεσης φορολογίας. Ενθαρρύνει την Επιτροπή να διατυπώσει προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Μια τέτοια εναρμόνιση, παράλληλα με την εισαγωγή του ευρωπαϊκού συστήματος ΑΦΜ, θα επιτρέψει να μειωθεί σε μεγάλο βαθμό η απάτη τύπου "γαϊτανάκι".

2. Εισαγωγή

2.1 Η φορολογική απάτη και η φοροδιαφυγή, καθώς και η φοροαποφυγή μέσω μιας μεθόδου επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, παγιώνουν αυξανόμενες ανισότητες που προκαλούνται από την οικονομική κρίση και τα προγράμματα λιτότητας, ενέχουν δε σημαντικό κίνδυνο για τα κράτη μέλη της ΕΕ, τη στιγμή που αυτά προσπαθούν να διασφαλίσουν την αποτελεσματική λειτουργία των φορολογικών συστημάτων με σκοπό να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση των δημόσιων υπηρεσιών, η ευημερία και η αντιμετώπιση της φτώχειας, καθώς και να αποφευχθεί ο φορολογικός ανταγωνισμός μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών. Εκτιμάται σήμερα ότι το οικονομικό μέγεθος των ζημιών που υπέστησαν τα κράτη μέλη υπερβαίνει το 1 τρισεκατομμύριο ευρώ ετησίως⁽¹⁾.

2.2 Στις 2 Μαρτίου 2012, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να σχεδιάσουν συγκεκριμένους τόπους αντιμετώπισης της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής.

2.3 Τον Ιούνιο του 2012, η Επιτροπή υιοθέτησε ανακοίνωση⁽²⁾ στην οποία περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να βελτιωθεί η φορολογική συμμόρφωση και να περιοριστεί η φορολογική απάτη και η φοροδιαφυγή. Στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα παρουσίαζε ένα σχέδιο δράσης με στόχο την ενίσχυση του αγώνα κατά της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής.

2.4 Τον Δεκέμβριο του 2012, η Επιτροπή παρουσίασε το εν λόγω σχέδιο δράσης, το οποίο καλύπτει τόσο τις πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν πρόσφατα, όσο και νέα μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα. Αυτό το σχέδιο συνοδεύεται από τη σύσταση της Επιτροπής όσον αφορά μέτρα με σκοπό να ενθαρρυνθούν οι τρίτες χώρες να εφαρμόζουν ελάχιστα πρότυπα χρηστής διακυβέρνησης στον φορολογικό τομέα⁽³⁾ καθώς και τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό⁽⁴⁾.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ του σχεδίου της Επιτροπής και υποστηρίζει τις προσπάθειες της τελευταίας για την εξεύρεση συγκεκριμένων λύσεων με στόχο τον περιορισμό της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής⁽⁵⁾. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ εκφράζει επιφυλάξεις όσον αφορά την εφαρμογή ορισμένων από τα προτεινόμενα μέτρα, δεδομένου ότι υπάρχουν πολλές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα τη βραδεία λήψη αποφάσεων σε επίπεδο Συμβουλίου. Ομοίως, η μείωση των ανθρωπίνων και των δημοσιονομικών πόρων που προορίζονται για τη φορολογική διοίκηση⁽⁶⁾ στην πλειονότητα των κρατών μελών, λόγω των μέτρων λιτότητας που εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια, αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην εφαρμογή νέων μέτρων. Μόνο αν τα κράτη μέλη δώσουν περισσότερη προσοχή στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των φορολογικών υπηρεσιών, βασιζόμενα σε επαρκείς ανθρώπινους και δημοσιονομικούς πόρους, και εξασφαλίσουν τον καλύτερο συντονισμό τους, πρόκειται να σημειωθεί πρόοδος.

3.2 Σημαντικό τμήμα της απώλειας εσόδων που δημιουργεί η παραοικονομία στα συστήματα εισπράξης των φόρων οφείλεται στον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι αυτή η πρακτική επωφελείται από τις αναντιστοιχίες μεταξύ φορολογικών συστημάτων δύο ή περισσότερων κρατών μελών. Αν και μια τέτοια πρακτική θεωρείται νόμιμη σε παγκόσμια κλίμακα, αντίκειται στις αρχές της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι ο επιθετικός φορολογικός σχεδιασμός, στο μέτρο που προκαλεί τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και ως εκ τούτου υποχρεώνει τα κράτη μέλη να αυξήσουν το επίπεδο των φόρων, αποτελεί αφ' εαυτού αντιδεδοντολογική πρακτική που έχει σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς – καθώς αποθαρρύνει τον

⁽²⁾ COM(2012) 351 final.

⁽³⁾ C(2012) 8805 final.

⁽⁴⁾ C(2012) 8806 final.

⁽⁵⁾ Η ΕΟΚΕ έχει επανειλημμένα ταχθεί υπέρ των μέτρων για τον περιορισμό της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής: (ΕΕ C 11, της 15.1.2013, σ.31), (ΕΕ C 347, της 18.12.2010, σ.73), (ΕΕ C 255, της 22.9.2010, σ.61).

⁽⁶⁾ "Impact of austerity on jobs in tax services and the fight against tax fraud and avoidance in EU-27 + Norway" Έκθεση που ζήτησε η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συνδικάτων Δημοσίων Υπηρεσιών (EPSU) από τον ερευνητικό οργανισμό Labour Research Department. <http://www.lrd.org.uk/>, Μάρτιος 2013.

⁽¹⁾ COM(2012) 351 final, σελ.2.

αποτελεσματικό ανταγωνισμό γενικά, και τον ανταγωνισμό μεταξύ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ειδικότερα – και προκαλεί στρεβλώσεις στα φορολογικά συστήματα για τους φορολογούμενους, από άποψη ισότητας.

3.3 Αν και η ΕΟΚΕ επικροτεί τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, εκτιμά ότι τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτής της πρακτικής δεν είναι αρκετά. Δεδομένης της πολυπλοκότητας του φαινομένου (του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού), καθίσταται δύσκολο να εφαρμοστεί στο πλαίσιο των συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών ο γενικός κανόνας για την αντιμετώπιση των καταχρήσεων και να προσδιοριστούν οι τεχνητές διμερείς ρυθμίσεις. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι αυτά τα μέτρα δημιουργούν περισσότερα προβλήματα εφαρμογής στα κράτη μέλη απ' ό,τι αν αυτά κατήγγειλαν αμέσως τις εν λόγω συμφωνίες, ιδίως εκείνες στις οποίες συμμετέχουν δικαιοδοσίες που αποτελούν φορολογικούς παραδείσους ή που δεν συμμορφώνονται με τα ελάχιστα πρότυπα χρηστής διακυβέρνησης στον φορολογικό τομέα.

3.4 Η Επιτροπή προτείνει στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν ένα σύνολο κριτηρίων που θα τους επιτρέψει να εντοπίσουν τις τρίτες χώρες οι οποίες δεν συμμορφώνονται με τα ελάχιστα πρότυπα χρηστής διακυβέρνησης στον φορολογικό τομέα, καθώς και να εγγράψουν αυτές τις χώρες σε μια μαύρη λίστα. Η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι αυτό το μέτρο πρέπει να καλύπτει επίσης δικαιοδοσίες που ανήκουν σε κράτη μέλη, καθώς και επιχειρήσεις που εξακολουθούν να αναπτύσσουν δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν φορείς που ανήκουν σε αυτά τα εδάφη.

3.5 Η Επιτροπή διατύπωσε προτάσεις για την τροποποίηση ορισμένων οδηγιών⁽⁷⁾, προκειμένου να καλύψει κενά που ενδέχεται να ενθαρρύνουν τη φορολογική απάτη και τη φοροδιαφυγή. Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε από το Συμβούλιο να της ανατεθεί να διεξάγει διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών σχετικά με τη συνεργασία στον φορολογικό τομέα και την αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής με τέσσερις γειτονικές χώρες και κάλεσε το Συμβούλιο να υπογράψει το σχέδιο συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της, αφενός, και του Λιχτενστάιν, αφετέρου. Η ΕΟΚΕ συνιστά στο Συμβούλιο να λάβει υπόψη αυτές τις προτάσεις το ταχύτερο δυνατόν, καθώς αυτές μπορεί να φανούν ιδιαίτερα χρήσιμες για την αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής.

3.6 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι, στο πλαίσιο της υλοποίησης του σχεδίου δράσης, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν να απλοποιήσουν και να εναρμονίσουν το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και εθνικό επίπεδο. Ένα απλουστευμένο και πιο εναρμονισμένο κανονιστικό πλαίσιο στον φορολογικό τομέα, που μπορεί να εξασφαλίσει δίκαιη φορολόγηση και συμπληρώνεται από σύγχρονα ηλεκτρονικά εργαλεία επαλήθευσης, ελέγχου και ανταλλαγής δεδομένων – καθώς και καλά καταρτισμένο προσωπικό – θα μπορούσε να μειώσει αισθητά τις δυνατότητες φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής. Αυτό θα επιτρέψει την ελάφρυνση των διοικητικών και των φορολογικών επιβαρύνσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις και τους πολίτες, με άμεσα οφέλη για τα δημοσιονομικά έσοδα.

3.7 Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αποτρέψουν τα κράτη μέλη από το

να διατηρούν μεταξύ τους μεγάλες διαφορές σε ό,τι αφορά τα επίπεδα άμεσης ή έμμεσης φορολόγησης, οι οποίες ευνοούν τον φορολογικό ανταγωνισμό. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή στην άμεση συσχέτιση μεταξύ επιπέδου φόρων και φοροδιαφυγής. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του γενικού επιπέδου φορολόγησης, πράγμα το οποίο θα αποβεί σε όφελος όλων των φορολογούμενων.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, λαμβανομένων υπόψη των ελευθεριών που τους έχουν παραχωρηθεί όσον αφορά τη δραστηριότητά τους στην εσωτερική αγορά, οι επιχειρήσεις μπορούν να συνάψουν συμφωνίες με δικαιοδοσίες που θεωρούνται φορολογικοί παράδεισοι, μέσω του κράτους μέλους με την ασθενέστερη αντίδραση. Αυτό το φαινόμενο προκαλεί τη διάβρωση των φορολογικών βάσεων των κρατών μελών και θέτει σε κίνδυνο τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων, προκαλώντας εν τέλει, στρέβλωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταρτίσουν "μαύρη λίστα" με τις επιχειρήσεις που υιοθετούν τέτοιες πρακτικές. Μεταξύ άλλων μέτρων που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν την αναστολή των δικαιωμάτων συμμετοχής των εν λόγω επιχειρήσεων σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ή ακόμα να αρνηθούν να τους χορηγήσουν, κατά περίπτωση, τις κρατικές ενισχύσεις που αυτές ζητούν.

4.2 Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο επιθετικός φορολογικός σχεδιασμός ευθύνεται για το ήμισυ της απώλειας εσόδων των κρατών μελών λόγω των ιδιαίτερων πρακτικών της παραοικονομίας. Η ΕΟΚΕ κρίνει ανεπαρκή τα μέτρα που πρότεινε η Επιτροπή για την καταπολέμηση αυτών των πρακτικών⁽⁸⁾ και συνιστά να εξειδικευτεί με πιο συγκεκριμένο τρόπο η διατύπωση του γενικού κανόνα αντιμετώπισης των καταχρήσεων και ορισμού των τεχνητών διμερών ρυθμίσεων, προκειμένου να μπορούν να εφαρμοστούν εύκολα από όλα τα κράτη μέλη, χωρίς να δημιουργούνται πολύπλοκες καταστάσεις σε επίπεδο δικαιοδοσιών, σε περίπτωση διαφορών που σχετίζονται με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό.

4.3 Η ΕΟΚΕ κρίνει χρήσιμη την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη δημιουργία πλατφόρμας για τη χρηστή φορολογική διακυβέρνηση. Συνιστά στην Επιτροπή να προσκαλέσει επίσης τους κοινωνικούς εταίρους να συμμετάσχουν σε αυτή την πλατφόρμα, ιδίως αυτούς που έχουν ως μέλη εργαζόμενους από οικονομικές αρχές με πλούσια εμπειρία στον τομέα της αντιμετώπισης των φαινομένων της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής. Επίσης, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο η πλατφόρμα θα αλληλεπιδρά με άλλες δομές που λειτουργούν στον τομέα της φορολογίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

4.4 Στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων σχετικά με τον κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων (τις οποίες συντονίζει ο ΟΟΣΑ), η Επιτροπή προτείνει να δράσει προκειμένου να καταργήσει από τις ισχύουσες οδηγίες τις διατάξεις που προσφέρουν σε ορισμένες περιπτώσεις ευκαιρίες για επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό ή δεν ευνοούν την εφαρμογή κατάλληλων λύσεων, επιτρέποντας τη διπλή μη φορολόγηση. Η ΕΟΚΕ επικροτεί αυτή την πρωτοβουλία της Επιτροπής και συνιστά τα εν λόγω μέτρα να ληφθούν το συντομότερο δυνατόν.

(7) COM(2008) 727 final - 2008/0215 (CNS); COM(2012) 428 final, - 2012/0205 (CNS).

(8) C(2012) 8806 final

4.5 Η Επιτροπή προτείνει να εντατικοποιηθούν οι εργασίες σχετικά με τα ειδικά φορολογικά καθεστώτα που ισχύουν για απόδημους και για εύπορους ιδιώτες, τα οποία επηρεάζουν δυσμενώς τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και μειώνουν τα συνολικά φορολογικά έσοδα. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καταργήσουν τα εν λόγω ειδικά φορολογικά καθεστώτα. Επίσης, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις (τις οποίες είχε ήδη διατυπώσει σε άλλες γνωμοδοτήσεις⁽⁹⁾) προς τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να λάβουν μέτρα για την πρόληψη της κατάχρησης της "αρχής της διαμονής" μέσω τεχνητών συστημάτων διαμονής και ιδιοκτησίας που επιτρέπουν σε εταιρείες χαρτοφυλακίου χωρίς καμιά δραστηριότητα ή εταιρείες-κελύφη να προστατεύουν τους προνομίους ιδιοκτήτες από την πληρωμή φόρων στη χώρα διαμονής τους.

4.6 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τη δρομολόγηση της πύλης της ΕΕ για τον ΑΦΜ "TIN on EUROPA". Με την εν λόγω εφαρμογή, οποιοδήποτε τρίτο μέρος, και ειδικότερα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, θα μπορεί με γρήγορο, εύκολο και ορθό τρόπο να εντοπίζει και να καταγράφει τον ΑΦΜ στο πλαίσιο διασυνοριακών συναλλαγών. Επιπλέον, αυτό το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βελτιώσει την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών. Δεδομένης της απόφασης της Επιτροπής να εξετάσει τη δυνατότητα δημιουργίας ευρωπαϊκού συστήματος ΑΦΜ, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει το αίτημα το οποίο έχει ήδη απευθύνει στα κράτη μέλη σε πολλές γνωμοδοτήσεις της, για την εναρμόνιση του συστήματος έμμεσης φορολογίας. Ενθαρρύνει την Επιτροπή να διατυπώσει προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Μια τέτοια εναρμόνιση, παράλληλα με την εισαγωγή του ευρωπαϊκού συστήματος ΑΦΜ, θα επιτρέψει να μειωθεί σε μεγάλο βαθμό η απάτη τύπου "γαϊτανάκι" και θα μπορούσε στο μέλλον να αποτελέσει ένα "αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης" των φορολογούμενων για κάθε είδος φόρου.

4.7 Η Επιτροπή ξεκίνησε τις εργασίες τυποποίησης εντύπων για την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας. Αναπτύχθηκε μια πληροφοριακή εφαρμογή για τη διαχείριση των εν λόγω τυποποιημένων εντύπων σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ, η οποία είναι ήδη διαθέσιμη στα κράτη μέλη και θα τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2013. Η ΕΟΚΕ εκτιμά το γεγονός ότι αυτοί οι νέοι μορφότευποι μπορεί να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διοικητική συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της φορολογίας, ιδίως στο μέτρο που η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού συστήματος θα επιτρέψει την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών.

4.8 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την απόφαση της Επιτροπής να αναθεωρήσει την οδηγία για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες και να επανεξετάσει τις διατάξεις για την καταπολέμηση των καταχρήσεων σε άλλες οδηγίες. Η αναθεώρηση είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η υλοποίηση της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Η ΕΟΚΕ συνιστά στα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τις προσπάθειες της Επιτροπής, προκειμένου η αναθεώρηση να μπορέσει να πραγματοποιηθεί εντός λογικής προθεσμίας. Πρέπει να εισαχθεί, στο πλαίσιο της αναθεώρησης, η υποχρέωση των πολυεθνικών επιχειρήσεων να τηρούν χωριστές λογιστικές καταστάσεις για κάθε χώρα στην οποία ασκούν δραστηριότητα, καθώς και να εξειδικεύουν για κάθε χώρα τον όγκο της πραγματοποιούμενης παραγωγής και των κερδών που προκύπτουν. Η παρουσίαση των λογιστικών στοιχείων υπό αυτή τη μορφή θα διευκολύνει τον εντοπισμό των επιχειρήσεων που ασκούν καταχρηστικό καθορισμό των τιμών μεταβίβασης ή προωθούν τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Επίσης, η ΕΟΚΕ συνιστά να θεσπιστεί νομοθεσία σχετικά

με τη φορολόγηση των κερδών των επιχειρήσεων, η οποία να βασίζεται σε ένα σύνολο κοινών κανόνων.

4.9 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις προσπάθειες της Επιτροπής για την προώθηση των ηλεκτρονικών εργαλείων που αναπτύσσει η ΕΕ στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ. Αν ο ΟΟΣΑ εγκρίνει τα ηλεκτρονικά έντυπα που καταρτίστηκαν για την αυθόρμητη ανταλλαγή πληροφοριών και την ανάδραση στον τομέα της άμεσης φορολογίας, αυτά τα εργαλεία θα φανούν ιδιαίτερα χρήσιμα για την αντιμετώπιση σοβαρών περιπτώσεων φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής.

4.10 Η Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση ευρωπαϊκού κώδικα του φορολογούμενου, ο οποίος θα συγκεντρώσει τις βέλτιστες πρακτικές σε επίπεδο κρατών μελών, προκειμένου να ενισχύσει την εμπιστοσύνη μεταξύ φορολογικών αρχών και φορολογούμενων κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίσει περισσότερη διαφάνεια σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φορολογούμενων και να ευνοήσει μια προσέγγιση με βάση τις υπηρεσίες. Η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η απλούστευση των φορολογικών συστημάτων θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των διοικητικών δαπανών που επιβαρύνουν τους φορολογούμενους και τις επιχειρήσεις και θα αύξανε την εμπιστοσύνη τους. Κρίνεται σκόπιμο τα κράτη μέλη να προβλέψουν τη μείωση των διοικητικών δαπανών για τους "καλούς φορολογούμενους", είτε πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, είτε για επιχειρήσεις – και να αυξήσει τις ποινές για όσους παραβαίνουν τον νόμο. Είναι γνωστό γενικά ότι οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε δραστηριότητες που συνδέονται με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό είναι μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις.

4.11 Η Επιτροπή συνιστά στα κράτη να προωθήσουν τη δημιουργία κέντρων παροχής πολλαπλών υπηρεσιών σε όλα τα κράτη μέλη, για την παροχή κάθε είδους φορολογικών πληροφοριών στους φορολογούμενους, συμπεριλαμβανομένων των μη μόνιμων κατοίκων. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής και εκτιμά ότι μια τέτοια προσέγγιση επιτρέπει να ξεπεραστούν ορισμένα από τα εμπόδια για τους φορολογούμενους που ασκούν διασυνοριακές δραστηριότητες. Επιπλέον, συγκεντρώνοντας τις υπάρχουσες πληροφορίες σε ενιαία κέντρα παροχής πολλαπλών υπηρεσιών στα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα μπορέσει να αναπτύξει μια διαδικτυακή πύλη για τη φορολογία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κατά το πρότυπο της πύλης "Ηλεκτρονική δικαιοσύνη" (e-Justice).

4.12 Η Επιτροπή προτείνει – στη βάση της εμπειρίας που θα συγκεντρώσει η Eurofisc σε ό,τι αφορά τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας μέσω της ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών – να επεκταθεί το δίκτυο μελλοντικά στον τομέα της άμεσης φορολόγησης. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η επέκταση της Eurofisc στην άμεση φορολογία θα επιτρέψει να συμπληρωθεί το σύνολο των εργαλείων για την αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού που υπάρχουν ήδη σε επίπεδο ΕΕ.

4.13 Η ΕΟΚΕ διάκειται ευνοϊκά στην ιδέα της εναρμόνισης του ορισμού συγκεκριμένων μορφών φορολογικών αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων για όλα τα είδη φόρων. Μια τέτοια εναρμόνιση, εφόσον επιτευχθεί, θα αποδάρρυνε τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν δράση στα κράτη μέλη με την ασθενέστερη αντίδραση προκειμένου να τα εκμεταλλευτούν. Η Επιτροπή προτείνει να εξετάσει κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο να πραγματοποιηθεί μια τέτοια εναρμόνιση.

(9) ΕΕ C 229, 31.7.2012, σ. 7.

4.14 Τον Ιούνιο του 2012, η Επιτροπή παρουσίασε σε ανακοίνωσή της ορισμένες δυνατές δράσεις· το Συμβούλιο όμως έκρινε ότι δεν είναι δράσεις προτεραιότητας. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η εξασφάλιση απευθείας πρόσβασης στις εθνικές βάσεις δεδομένων στον τομέα της άμεσης φορολόγησης (η οποία είναι μια από τις προτάσεις της Επιτροπής) αποτελεί ένα από τα ισχυρότερα εργαλεία που έχουν τα κράτη μέλη στη διάθεση τους για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής. Εξάλλου, η Επιτροπή προτείνει να εξετασθεί το ενδεχόμενο ανάπτυξης μιας ενιαίας νομικής πράξης διοικητικής συνεργασίας για το σύνολο των φόρων. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής, στο μέτρο που αυτές μπορούν να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα του αγώνα κατά της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής.

Βρυξέλλες, 17 Απριλίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE
